

Forhold til, hvad vi i andre Henseender have bevilget og kunne bevilge til lignende Formaal, og det forekommer mig ogsaa, at det er i høi Grad uretfærdigt, naar man har bebrejdet dem, der have ønsket Besparselser her, at de ikke skulle interessere sig tilstrækkeligt for dette Formaal. Vi maae nemlig husse paa, at de lærde Skoler ligesaa vist som alle andre Institutioner kun ere et Middel, og naar man kan naae det samme Maal paa Maader, der koste mindre, hvad enten dette nu skeer ved at indrette Skolerne paa en anden Maade, eller ved at overlade dem til private Kræfter, saa er der al Grund til at gjøre det. Jeg for min Deel tiltræder fuldstændigt, hvad der er udviklet her i Thinget for os, at der ingen Anledning er for os til at beholde den lærde Skole i Kjøbenhavn; jeg vil gaae endnu videre og sige, at det er min fuldkomne Overbeviisning, at vi kunne opnaae det Samme, som vi opnaae ved de lærde Skoler, ja endnu mere ved ligefremme Besparselser. Jeg skal isøvrigt ikke gaae ind herpaa, og jeg skal heller ikke berøre andre mindre vigtige finantsielle Poster, som have været omtalte.

Ublandt de Poster, som her have været Gjenstand for Dmtale, men som i og for sig egentlig ikke kunne siges at være nærmest finantsielle, skal jeg tillade mig at fremdrage Examenscommissionerne ved Universitetet, som desværre ikke forefindes i nærværende Finantslovudkast. Jeg skal blot sige et Par Ord derom, da jeg i alt Væsentligt kan henholde mig til og saa godt som fuldstændigt kan tiltræde, hvad der i saa Henseende blev ytret af det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgtreds (Monrad), den Mand, som jo ogsaa i sin tidligere Stilling som Minister har sat denne Sag igang. Det er min fulde Overbeviisning, at vort Universitet i flere Henseender trænger til Reformer, og at Studeringerne der i det Hele drives paa en saa fuldkommen Maade, som de kunde, samt at netop Examenscommissioner ville bidrage deres — de kunne naturligtvis ikke gjøre Alt — til at bringe bedre Forhold tilveie ved Universitetet. Der er en Side i Universitetslærernes Virksomhed, som jeg troer er overseet i en overordentlig Grad ved vort Universitet. Det er den egentlige Docentvir-

somhed, det at træde i det rette Forhold til de Studerende, paa rette Maade at give dem Interesse for deres Studeringer og Videnskaben, det at lægge Vind paa, at ogsaa selve Forebraget fra Cathederet faaer en saadan Charakter, at det bliver tiltalende, og at Studenten finder det værdt og bedre at gaae hen og faae den levende Underviisning af Professorene, end at søge Kundskaben i Bøgerne alene. Examenscommissioner ere en Institution, som ganske sikkert i høi Grad vil gavne i den Retning, jeg nu har omtalt, thi det er fuldkommen sandt, som her er blevet ytret, at naar man faaer Examenscommissioner, er der en stor Mængde Studenter, som aldeles ikke ville høre de Foredrag, som de hidtil kun have hørt, forbi de vidste, at de vilde blive examinerede accurat af den samme Mand og accurat paa den samme Maade, som Tilfældet var paa Forelæsningerne. Men ogsaa selve Studierne vilde efter min Anskuelse faae et ganske andet Opsving ved saadanne Examenscommissioner. Vi trænge visseelig i høi Grad til, at Nogle vilde studere nogenlunde selvstændig og paa egen Haand ved Universitetet, men det er Noget, der næsten er umuligt. Det ligger i den menneskelige Charakter, og det er derfor ingen Bebrejdelse, jeg udkaster, at naar en Mand foredrager Noget og selv skal examinere deri, saa siger han: Ja det, jeg har sagt, skal Examinanden idetmindste vide, og saa bliver Resultatet, at man saa godt som alene holder sig dertil, og naar Examinanden ikke kan det paa sine Fingre, saa ansees det for en slet Præstation; naar han derimod paa en mere selvstændig Maade søger at udvikle sine Tanker, bliver det ikke anerkjendt paa rette Maade. Jeg troer ligefrem, at selv om det blev de samme Mænd, der skulde examinere, som nu gjøre det, vilde de examinere paa en ganske anden Maade, og derved fremme Studierne langt kraftigere, naar de forøvrigt stode udenfor Universitetsforholdene; Ulykken er, at de nu baade ere Examinatorer og Docenter. Jeg skal ogsaa fuldstændigt tiltræde, hvad det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgtreds (Monrad) udtalte som sin Anskuelse, at en saadan Examenscommission burde være sammensat af Mænd, der hver for sig ene og alene har sit spectielle